

УДК 373.31

[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-2\(48\)-362-372](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2025-2(48)-362-372)

Дубовик Світлана Григоріївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової освіти Факультету педагогічної освіти, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, <https://orcid.org/0000-0002-8564-0693>

Олешко Влада Сергіївна студентка Факультету педагогічної освіти, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, <https://orcid.org/0009-0002-4295-0242>

РОЗВИТОК МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ

Анотація. У статті висвітлено одне з актуальних питань лінгводидактики – розвиток монологічного мовлення учнів початкових класів засобами сучасних цифрових інструментів. Проаналізовано наукові та методичні засади застосування цифрових технологій у навчанні української мови і мовлення. Розкрито дидактичний потенціал уроків української мови у розвитку монологічного мовлення учнів засобами цифрових інструментів. Акцентовано увагу на важливості застосування в освітньому процесі доцільних цифрових засобів із метою формування й удосконалення монологічних умінь і навичок учнів молодшого шкільного віку. Зазначено основні напрями роботи вчителя на уроках української мови у процесі розвитку монологічного мовлення школярів.

У статті запропоновано інноваційний підхід до проведення уроків української мови і мовлення – рекомендовано застосування сучасних освітніх платформ і мобільних додатків для розвитку й удосконалення мовленнєвих умінь і навичок учнів, що сприяє формуванню мовної особистості школяра і її комунікативних здібностей. Подано опис освітніх платформ Google Classroom і Seesaw, які відкривають нові можливості для розвитку монологічного мовлення здобувачів початкової освіти і які доцільно застосовувати з метою формування в учнів умінь і навичок будувати різні види монологів.

Детально описано можливості використання мобільного додатку Flipgrid для розвитку монологічного мовлення учнів початкових класів (учні можуть самостійно створювати і записувати монологи, прослуховувати їх і аналізувати, отримувати зворотний зв'язок від учителя й однокласників). Зазначено переваги застосування цього цифрового інструменту на уроках української мови, які проводяться як очно, так і/або дистанційно. Розроблено методичні

рекомендації для вчителів початкових класів із питань доцільного застосування в освітньому процесі початкової школи освітніх платформ і мобільних додатків із метою розвитку монологічного мовлення учнів початкових класів.

Ключові слова: мовлення, монологічне мовлення, монолог, монологічні вміння і навички, формування монологічних умінь, цифрові технології, цифрові інструменти, освітні платформи, мобільні додатки.

Dubovyk Svitlana Hryhoriivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Primary Education, Faculty of Pedagogical Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, <https://orcid.org/0000-0002-8564-0693>

Oleshko Vlada Serhiyivna student of the Faculty of Pedagogical Education, Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, <https://orcid.org/0009-0002-4295-0242>

ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL BASES OF STUDYING THE SECTION «SENTENCE» IN PRIMARY SCHOOL

Abstract. The article addresses one of the pressing issues in linguodidactics—the development of monologic speech in primary school students through modern digital tools. It analyzes the scientific and methodological foundations of using digital technologies in teaching the Ukrainian language and speech. The didactic potential of Ukrainian language lessons in fostering monologic speech skills through digital tools is explored. Emphasis is placed on the importance of incorporating appropriate digital tools in the educational process to develop and enhance students' monologic skills and abilities at the primary school level. The main directions of teachers' work in Ukrainian language lessons aimed at developing students' monologic speech are outlined.

The article proposes an innovative approach to conducting Ukrainian language and speech lessons, recommending the use of modern educational platforms and mobile applications to develop and refine students' speech skills. This approach contributes to shaping students' linguistic identity and communication abilities. A description of the educational platforms Google Classroom and Seesaw is provided, highlighting their potential for enhancing monologic speech development among primary school students. These platforms are recommended for teaching students how to construct various types of monologues effectively.

The article also provides a detailed analysis of the Flipgrid mobile application as a tool for developing monologic speech in primary school students. This application allows students to independently create and record monologues, listen to and analyze them, and receive feedback from teachers and classmates. The advantages of using this digital tool in both in-person and/or remote Ukrainian

language lessons are highlighted. Additionally, methodological recommendations are developed for primary school teachers regarding the effective use of educational platforms and mobile applications to foster monologic speech development in young learners.

Keywords: speech, monologic speech, monologue, monologic skills and abilities, development of monologic skills, digital technologies, digital tools, educational platforms, mobile applications.

Постановка проблеми. В умовах динамічного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, які охопили всі сфери життєдіяльності людини, освітня мовна галузь активно модернізується. На нашу думку, пріоритетним напрямом модернізації початкової мовної освіти має стати цифровізація освітнього процесу, яка передбачає насамперед урахування інтересів і здатностей особистості кожного учня, стимулювання активної пізнавальної і мовленнєвої діяльності здобувачів освіти.

Сучасна система мовної освіти вимагає нових підходів до формування мовленнєвих умінь і навичок учнів початкових класів. Особливої уваги заслуговує розвиток монологічного мовлення, яке формує здатність самостійно послідовно висловлювати власні думки та їх аргументувати. Проте, застосування наявних традиційних засобів навчання не в повній мірі відповідають сучасним потребам і зацікавленню здобувачів початкової освіти.

На нашу думку, на сучасному етапі особливого значення необхідно надавати питанням застосування в освітньому процесі початкової школи інформаційно-цифрового підходу до мовленнєвого розвитку учнів, зокрема цифрових технологій. Насамперед ідеться про розвиток монологічного мовлення учнів початкових класів за допомогою сучасних цифрових освітніх ресурсів, які інтегруватимуть класичні дидактичні підходи і новітні технологічні досягнення.

Використання різних цифрових інструментів в освітньому процесі початкової школи на уроках української мови дозволяє індивідуалізувати освітній процес, підвищити мотивацію учнів, забезпечити наочність та інтерактивність навчання мови і мовлення, що особливо важливо у роботі з учнями молодшого шкільного віку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Наукові розвідки сучасних учених присвячені актуальним питанням лінгводидактики і застосуванню ефективних технологій в освітньому процесі початкової школи. У наукових дослідженнях розглянуто різні аспекти застосування інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні української мови і мовлення, включаючи використання комп'ютерних технологій, цифрових освітніх ресурсів.

Із числа досліджень, що розглядають використання сучасних методів у навчанні мови, варто звернути увагу на роботу українського вченого

Кадашук А. Р. [6]. Аналіз цієї наукової праці свідчить, що новітні технології навчання є надзвичайно ефективним педагогічним інструментом, який сприяє засвоєнню мови відповідно до вимог Нової української школи.

Проблемі використання цифрових інструментів в освітньому процесі з метою розвитку монологічного мовлення учнів початкових класів присвячені дослідження таких учених, а саме: Волошенюк О., Ганик О., Голощапової В., Дегтярьової Г. та інших дослідників.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Зазначимо, що сучасний дидактичний доробок науковців поки що не містить повноцінної системи роботи для розвитку монологічного мовлення учнів із застосуванням цифрових технологій. Наявність цифрових інструментів в освітньому процесі початкової школи залишається фрагментарною, і багато вчителів не мають достатньої методичної підготовки для запровадження цифрових засобів у процесі розвитку монологічних умінь і навичок учнів.

Сучасні підручники і посібники для початкової школи містять недостатню кількість вправ і завдань для розвитку монологічного мовлення учнів із застосуванням цифрових інструментів. Тому ми зосередили свою увагу на пошуку ефективних технологій і засобів формування монологічних умінь і навичок школярів, зокрема цифрових.

Мета статті – висвітлити проблему розвитку монологічного мовлення учнів початкових класів засобами цифрових інструментів, зокрема освітніх платформ і мобільних додатків. У статті розкриваємо переваги впровадження цифрових технологій в освітній процес, аналізуємо наукові та методичні засади їх застосування, а також пропонуємо методичні рекомендації з використання цифрових інструментів для розвитку монологічного мовлення учнів через створення мовленнєвих ситуацій, аналіз помилок та підвищення впевненості учнів під час публічного мовлення.

Виклад основного матеріалу. Монологічне мовлення – різновид організованого мовлення, в якому один говорить, а інші слухають і сприймають інформацію [3]. Прикладами монологічного мовлення є доповідь, лекція, виступ на засіданні, пояснення нового матеріалу на уроці тощо. Це один з розгорнутих варіантів мовлення. Монологічне мовлення є активним або довільним видом мовлення. Для того, щоб здійснити монолог, мовець має повністю усвідомлювати власну думку та вміти висловити її, формулюючи свої ідеї чи логічний ланцюг думок.

Монологічне мовлення також є організованим видом мовлення, де той, хто виступає, заздалегідь планує не лише окремі слова чи речення, а й увесь процес мовлення, увесь монолог у цілому, інколи в уяві, а інколи, записуючи його у формі плану чи конспекту [3]. Таким чином, монолог – це безпосередньо спрямований до співрозмовника чи аудиторії організований вид усного мовлення, який передбачає висловлювання однієї особи.

Монологічне мовлення виконує такі основні комунікативні функції: інформативну (повідомлення інформації про предмети чи події навколишнього середовища, опис явищ, дій, стану); впливову (спонукання до дії чи попередження небажаної дії, переконання щодо справедливості тих чи інших поглядів, думок, дій, переконань); експресивну (використання мовленнєвого спілкування для опису стану, у якому знаходиться той, хто говорить, для зняття емоційної напруженості); розважальну (виступ на сцені чи серед друзів для розваги слухачів).

Зазначимо, що для монологічного мовленню властиві такі характеристики, а саме: однонаправленість, зв'язність, тематичність, контекстуальність, послідовність, логічність. Залежно від комунікативної функції та характеру логіко-синтаксичних зв'язків між реченнями розрізняють такі основні типи монологічних висловлювань: опис, розповідь і міркування (роздум).

Монолог-розповідь – динамічний тип монологічного висловлювання, у якому розповідається про розвиток подій, дій; дійсність сприймається у монологі у процесі її розвитку та зміни в хронологічній послідовності. Монолог-опис – констатувальний тип монологічного висловлювання, у якому наявні будь-які ознаки об'єкта, описується людина, природа, погода тощо. Монолог-міркування спирається на умовиводи як процес мислення, під час якого на основі вихідної тези робиться висновок.

Розвиток монологічних мовленнєвих умінь учнів початкових класів передбачає, а саме: навчання школярів складати різні типи монологічних висловлювань (монолог-розповідь, монолог-опис, монолог-міркування); удосконалення звуковимови учнів і підвищення їхньої мовної культури; навчання вживання слів у властивому їм значенні, користуватися виражальними засобами мови залежно від ситуації і мети висловлювань; навчання послідовності та логічності викладання думок; удосконалення граматичного ладу мовлення учнів; спонукання до опанування учнями норм українського літературного мовлення; формування культури мовлення й спілкування.

Розглянемо цифрові технології, які стали невід'ємним складником системи сучасної початкової мовної освіти, сприяючи підвищенню ефективності уроків української мови й успішній реалізації освітніх цілей. У контексті початкової школи застосування цифрових інструментів сприяє формуванню ключових мовленнєвих умінь, серед яких особливе місце займають уміння будувати монологічні висловлювання.

Зазначимо переваги застосування в освітньому процесі початкової школи на уроках української мови цифрових засобів навчання. Використання цифрових інструментів із метою розвитку монологічного мовлення учнів дозволяє: подавати новий навчальний матеріал у захопливій формі завдяки використанню мультимедійних технологій; застосовувати широкий спектр можливостей інформаційних та телекомунікаційних технологій для мовленнєвого розвитку дітей; організовувати діяльність учнів з урахуванням

можливостей кожної дитини, рівня її мовних і мовленнєвих знань та вмінь, інтелектуальних здібностей, інтересів, особливостей мотивації, відповідно до реалізованих методів та використаних засобів; організовувати різноманітні форми мовленнєвої діяльності здобувачів початкової освіти; розвивати навички самостійної діяльності учнів; формувати навички самонавчання, саморозвитку, самовдосконалення та самоосвіти.

Детально розглянемо цифрові інструменти, які доцільно застосовувати на уроках української мови у процесі розвитку монологічного мовлення учнів початкових класів.

З метою формування монологічних умінь і навичок учнів рекомендуємо вчителям застосовувати сучасні освітні платформи Google Classroom, Seesaw, які відкривають нові можливості для мовленнєвого розвитку школярів. Застосування цих онлайн сервісів на уроках української мови і мовлення дозволяє педагогам пропонувати учням завдання щодо складання та подальшого опрацювання змісту різних видів монологів (наприклад, учитель може запропонувати завдання, у якому учні мають створити монолог-розповідь за допомогою інтерактивних інструментів платформи).

Зазначимо, що педагоги можуть застосовувати ці цифрові інструменти і під час оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів. Використання функцій оцінювання у реальному часі сприяє підвищенню зацікавленості учнів, оскільки вони отримують миттєвий зворотний зв'язок щодо своїх досягнень та помилок. Такий підхід стимулює розвиток навичок самостійності та відповідальності за власне навчання мови і мовлення [1, 4].

Результати досліджень підтверджують ефективність використання освітніх платформ у початковій школі. Науковці визначають, що інтеграція платформ Google Classroom та Seesaw в освітній процес початкової школи сприяє збільшенню кількості учнів, які беруть активну участь у мовленнєвій діяльності на уроках, із зацікавленням виконують мовленнєві вправи [1, 4]. Дослідники підкреслюють, що використання освітніх платформ із функціями зворотного зв'язку дозволяє учням швидше засвоювати новий навчальний матеріал і уникати типових помилок у монологічному мовленні. Крім того, систематичне використання цих інструментів формує у дітей відчуття впевненості у власних мовленнєвих здібностях, що є надзвичайно важливим для розвитку комунікативної компетентності учнів початкових класів.

Новою освітньою парадигмою стає застосування додатків мобільних пристроїв у початковій школі, таким чином створюється новітнє освітнє середовище, у якому учні у будь-який час і незалежно від місцезнаходження мають доступ до інформаційно-освітніх і довідкових ресурсів, які необхідні їм для навчання і розвитку.

Сучасні мобільні гаджети значно розширюють дидактичні можливості традиційного уроку української мови і мовлення: телефон є потужним засобом відтворення мультимедійних файлів, що містять необхідну навчальну

інформацію. Програмне забезпечення мобільних пристроїв підтримує традиційний підхід до навчання, дозволяючи відкривати та переглядати файли офісних програм (Word, PowerPoint, Excel). Гаджети надають доступ до мережі Internet засобами мобільного зв'язку або за допомогою шкільної мережі Wi-Fi. На нашу думку, мобільні додатки створюють новий якісний освітній простір для навчання української мови і розвитку мовної особистості здобувачів початкової освіти.

Зазначимо переваги застосування мобільних додатків в освітньому процесі початкової школи на уроках української мови і мовлення під час очного і дистанційного навчання: персоналізована доставка навчального контенту з урахуванням рівня знань учня, його індивідуальних психологічних особливостей і максимально зручного для нього режиму занять; багатопланова перевірка рівня знань, умінь і навичок здобувача початкової освіти, а також рівня засвоєння навчального матеріалу із застосуванням тестових завдань, індивідуальних і групових творчих проєктів; безперервне управління видами і формами діяльності у межах пропонованих освітніх ресурсів; інструктивно-методична та консультативна підтримка учнів в індивідуальному і груповому режимі; постійне забезпечення школярів інформацією про результати освітнього процесу.

Під час підготовки до уроку української мови із застосуванням гаджетів учитель початкової школи має забезпечити реалізацію трьох важливих складників, які необхідні для організації освітньої діяльності учнів на уроці, а саме: 1) технологічного, що визначається практичними вміннями та навичками учнів у процесі роботи з мобільними пристроями; 2) інформаційного, який передбачає сформованість у школярів навчальних умінь і навичок, пов'язаних із опрацюванням інформації, поданої у різних формах; 3) діяльнісного, який визначається здатністю організувати активну навчально-пізнавальну діяльність здобувачів початкової освіти під час опрацювання інформаційних ресурсів із метою виконання вправ і завдань.

Для формування монологічних умінь і навичок учнів рекомендуємо педагогам застосовувати цифрові додатки, використовуючи які можливо забезпечити високий рівень мовленнєвого розвитку учнів молодшого шкільного віку. На особливу увагу заслуговують мобільні додатки, використання яких на уроках української мови і мовлення дозволяє зробити освітній процес гнучким, доступним і персоналізованим. Одним із найбільше використовуваних цифрових інструментів є Flipgrid. Цей додаток дозволяє учням створювати відеорозповіді за запропонованими вчителем навчальними темами; записувати, аналізувати та удосконалювати власні монологічні висловлювання.

Важливо зазначити, що використання цього цифрового додатка дозволяє вчителям створити сприятливі умови для розвитку у здобувачів початкової освіти насамперед умінь будувати різні види монологів. Учні можуть

записувати власні розповіді, переглядати свої записи, аналізувати мовленнєві помилки та працювати над їх усуненням. Це забезпечує індивідуальний підхід до навчання мови і мовлення, дозволяючи кожному учневі працювати у своєму темпі. Наприклад, під час запису створеного монологу учень може кілька разів повторювати текст, удосконалюючи його структуру і зміст. Аналіз власних виступів дає можливість усвідомити сильні та слабкі сторони монологічного висловлювання, що сприяє розвитку в школярів рефлексії та критичного мислення.

Застосування мобільних додатків сприяє підвищенню якості виступів учнів. Школярі стають більш уважними до своєї вимови, інтонації та структурності висловлювань. Також важливо відзначити, що інтеграція мобільних цифрових інструментів в освітній процес початкової школи на уроках української мови підвищує мотивацію учнів до виконання мовленнєвих вправ, оскільки діти можуть одразу побачити прогрес у своїй роботі. Можливості цифрового інструмента Flipgrid дозволяють отримувати зворотній зв'язок у тижневому циклі. Учитель може додати власні коментарі, учні можуть переглядати розповіді однокласників, що сприяє формуванню колективного мовленнєвого досвіду в освітньому процесі початкової школи.

Рекомендуємо вчителям початкової школи взяти до уваги рекомендації щодо орієнтовного планування і структурування уроку із використанням мобільного додатку Flipgrid, мета якого – розвиток монологічного мовлення школярів. Зазначимо цільову аудиторію для цього уроку: учні 3 – 4 класів початкової школи; вік учнів: 8 – 10 років. Конкретизуємо вміння і навички, які будуть формуватися на уроці української мови: базові вміння й навички з усного монологічного мовлення; здатність скласти прості речення під час побудови різних видів монологів; досвід роботи з мобільними пристроями (на рівні гри чи використання простих додатків).

Конкретизуємо труднощі в монологічному мовленні учнів, на подолання яких буде спрямована робота вчителя на уроці української мови: труднощі у структуруванні думок під час створення монологічного висловлення; невпевненість у процесі публічного мовлення або страх мовленнєвих помилок; обмежений словниковий запас та труднощі з логічним зв'язком між реченнями; недостатньо розвинена дикція або недостатня виразність мовлення під час виголошення монологів.

Урок спрямований на формування вмінь: ефективно комунікувати; впевнено висловлювати думки; чітко структурувати монологічні висловлювання (початок, основна частина, висновок); здійснювати аналіз власних помилок завдяки функціоналу Flipgrid.

Тема уроку. Розвиток монологічного мовлення учнів за допомогою мобільного додатка Flipgrid.

Цілі уроку: формувати мовленнєві вміння і навички зі складання і структурування монологічного висловлювання; удосконалювати вміння

здійснювати критичний аналіз власних мовленнєвих помилок; розвивати впевненість під час публічного мовлення.

Обладнання та матеріали: мобільні пристрої (телефони, планшети) з доступом до інтернету; установлений додаток Flipgrid; навушники з мікрофоном (за потреби); картки з темами для монологів, підготовлені вчителем.

Структура уроку

1. Організаційний момент (5 хвилин): вітання педагога з учнями; ознайомлення з метою і завданнями уроку; короткий вступ про мобільний додаток, який буде застосовано у навчанні під час уроку.

2. Мотивація навчальної діяльності учнів (5 хвилин): обговорення значення монологічного мовлення у житті людей (спілкування, співбесіди, презентації); демонстрація зразка монологу, записаного в Flipgrid (наприклад, монолог-розповідь про улюблену справу).

3. Підготовка до виконання завдання (10 хвилин): учитель пропонує кілька тем для монологу на вибір (наприклад, «Моя улюблена книга», «Найкращий день мого життя»); обговорення структури монологу (вступ, основна частина, висновок); нагадування про важливість логічного викладу думок і чіткої дикції під час виголошення монологу.

4. Виконання основного завдання (20 хвилин): учні обирають одну тему та записують своє монологічне висловлювання у Flipgrid; учитель консультує учнів за потреби; після запису монологу учні переглядають свої роботи, аналізують мовленнєві помилки та виправляють їх (за необхідності). Педагог допомагає учням оцінити сильні сторони кожного виступу.

5. Обговорення та аналіз результатів роботи (10 хвилин): учитель проводить спільний перегляд кількох записів монологів (за згодою учнів); обговорення сильних сторін та аспектів монологічного висловлювання, які потребують удосконалення; учні дають конструктивний зворотний зв'язок однокласникам.

6. Підбиття підсумків уроку (5 хвилин): висновки щодо прогресу кожного учня; обговорення того, як застосування мобільного додатка допомагає формувати й удосконалювати вміння і навички з монологічного мовлення.

7. Домашнє завдання: записати ще один монолог на іншу тему (або вдосконалити вже створений монолог).

Результат уроку: учні створили власні монологи, отримали зворотний зв'язок, здійснили аналіз мовленнєвих помилок, розвивали й удосконалили вміння й навички з монологічного мовлення.

Створення за допомогою цифрових інструментів мовленнєвих ситуацій для розвитку монологічного мовлення школярів підвищує рівень залученості учнів у освітній процес і сприяє підвищенню рівня комунікативних здібностей дітей. Аналіз власних помилок під час мовлення і постійний зворотний зв'язок від учителів у режимі реального часу сприяють поступовому формуванню й

удосконаленню мовленнєвих умінь і навичок учнів, що є важливим компонентом ефективного навчання монологічного мовлення школярів.

Важливим є застосування індивідуального підходу до впровадження цифрових засобів у навчання української мови і мовлення, який ураховує рівень підготовки учнів, їхні особисті потреби та особливості мовленнєвих здібностей. Зазначимо, що уроки, на яких педагоги використовують цифрові інструменти, сприяють не лише розвитку монологічного мовлення учнів початкових класів, але й формуванню самостійності, відповідальності та впевненості, що позитивно впливає на їхній загальний особистісний розвиток.

Зазначимо, що інформаційно-цифровий підхід у навчанні української мови і мовлення може забезпечити створення сприятливих умов для отримання мовної освіти для осіб з особливими потребами, пропонуючи їм більшу гнучкість і вибір часу та місця навчання через надання контенту на їхні мобільні пристрої відповідно до їхніх потреб.

Висновки. Застосування цифрових технологій в освітньому процесі початкової школи сприяє забезпеченню якості мовної освіти, підвищує гнучкість процесу навчання та задовольняє вимоги безперервної освіти і навчання протягом усього життя. Використання цифрових інструментів у навчанні монологічного мовлення дозволяє зробити процес навчання української мови і мовлення сучасним, цікавим і ефективним.

Інтеграція цифрових технологій в освітній процес початкової школи сприяє розвитку не лише мовленнєвих, але й загальноосвітніх компетентностей, дозволяє вчити учнів самостійності, уможлиблює формування в них креативності та здатності до саморефлексії. Використання сучасних цифрових засобів навчання забезпечує підвищення рівня цифрової грамотності педагогів, сприяє створенню ними динамічних і захопливих навчальних матеріалів, які дають змогу учням початкової школи досягати своїх цілей у вивченні мови і мовлення.

Застосування цифрових інструментів, зокрема освітніх платформ і мобільних додатків, є перспективним напрямом у розвитку монологічного мовлення учнів початкової школи. Завдяки використанню в освітньому процесі цифрових засобів навчання учні отримують можливість практикувати мовленнєві вміння і навички з монологічного мовлення в безпечному середовищі, що сприяє формуванню впевненості у висловлюванні власних думок.

Літератури:

1. Варій М. Й. Загальна психологія. Навчальний посібник / 2-ге видан., випр. і доп. К.: «Центр учбової літератури», 2007. 968 с.
2. Волошенюк О., Ганик О., Голошапова В., Дегтярьова Г., та ін. Медіаграмотність у початковій школі: посібник для вчителя. Київ: ЦВП. АУП, 2018. 234 с.
3. Глущенко А.В., Чернишов В.В. Сутність та види монологічного мовлення / А.В. Глущенко, В.В. Чернишов. — Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 25 с.

Журнал «Перспективи та інновації науки»
(Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина»)
№ 2(48) 2025

4. Дубовик С.Г. Формування монологічних вмінь у молодших школярів на уроках вивчення граматики. Молодий вчений. 2020. Вип. 4(80). С. 573–578.

5. Інтерактивні методи навчання: навч. посібник. За заг. ред. Шевчука П. і Фенриха П. Щецін: Вид-во WSAP, 2005. 170 с. URL: https://nmcpto.rv.ua/DOK/IMN_2005.pdf

6. Кадашук А. Р. Можливості інтерактивного навчання іноземних мов учнів старшої школи в умовах Нової української школи. Сучасні філологічні дослідження та навчання іноземної мови в контексті міжкультурної комунікації: Збірник наукових праць. 2018. С. 116–120.

7. Кардаш Л.В. Специфіка монологічного мовлення: психологічний та лінгвістичний аспекти. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна. Вип. 57. 2015. С. 54–58.

8. Марченко Г. Вплив мас-медіа на розвиток дитини молодшого шкільного віку. Соціально-психологічні проблеми суспільства: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Київ: Таврійський нац. ун-т ім. В.І. Вернадського, 2021. С. 9–12.

9. Устименко О.М. Дидактичні характеристики проектної технології навчання іноземних мов і культур. Сучасна наука в мережі Internet: матеріали XII міжнародної наукової інтернет-конференції. Київ, 2016. С. 38–50.

10. Шинкарук Л.В., Биховченко В.П., Власенко Т.О., Власенко Ю.Г. Організація проектної діяльності: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2021. 341 с.

References:

1. Varii, M. Y. (2007). *Zahalna psykholohiia [General psychology]* (2nd ed., revised and expanded). Kyiv: Tsentr uchbovoi literatury.

2. Volosheniuk, O., Hanik, O., Holoshchapova, V., Dehtiarova, H., et al. (2018). *Mediagramotnist u pochatkovii shkoli: posibnyk dlia vchytelia [Media literacy in primary school: A teacher's guide]*. Kyiv: CVP AUP.

3. Hlushchenko, A. V., & Chernyshov, V. V. (2025). *Sutnist ta vydy monolohichnoho movlennia [The essence and types of monologic speech]*. Poltava: National University "Poltava Polytechnic named after Yurii Kondratyuk".

4. Dubovyk, S. H. (2020). *Formuvannia monolohichnykh vmin u molodshykh shkoliariv na urokakh vyvchennia hramatyky [Formation of monologic skills in primary school children during grammar lessons]*. *Molodyi vchenyi – Young Scientist*, 4(80), 573–578.

5. Shevchuk, P., & Fenrykh, P. (Eds.). (2005). *Interaktyvni metody navchannia [Interactive teaching methods]*. Szczecin: WSAP. Retrieved from [https://nmcpto.rv.ua/DOK/IMN_2005.pdf].

6. Kadashchuk, A. R. (2018). *Mozhlyvosti interaktyvnoho navchannia inozemnykh mov uchniv starshoi shkoly v umovakh Novoi ukrainskoi shkoly [Possibilities of interactive learning of foreign languages by high school students in the context of the New Ukrainian School]*. *Suchasni filolohichni doslidzhennia ta navchannia inozemnoi movy v konteksti mizhkulturnoi komunikatsii*, 116–120.

7. Kardash, L. V. (2015). *Spetsyfyka monolohichnoho movlennia: psykholohichni ta lnhvistychnyi aspekty [The specifics of monologic speech: Psychological and linguistic aspects]*. *Naukovi zapysky Natsionalnogo universytetu "Ostrozka akademiia"*. Serii: Filolohichna, 57, 54–58.

8. Marchenko, H. (2021). *Vplyv mas-media na rozvytok dytyny molodshoho shkilnoho viku [The influence of mass media on the development of a younger school-age child]*. In *Sotsialno-psykholohichni problemy suspilstva – Social and Psychological Problems of Society, International Scientific and Practical Conference Proceedings* (pp. 9–12). Kyiv: Tavriyskyi National University named after V.I. Vernadskyi.

9. Ustymenko, O. M. (2016). *Dydaktychni kharakterystyky proektnoi tekhnologii navchannia inozemnykh mov i kultur [Didactic characteristics of project-based learning technology in teaching foreign languages and cultures]*. In *Suchasna nauka v merezhi Internet – Modern Science on the Internet, XII International Scientific Internet Conference Proceedings* (pp. 38–50). Kyiv.

10. Shynkaruk, L. V., Bykhovchenko, V. P., Vlasenko, T. O., & Vlasenko, Yu. H. (2021). *Orhanizatsiia proiektnoi diialnosti [Project activity organization]*. Kyiv: NUBiP Ukrainy.